

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **B.**, so sídlom v N., IČO: X, proti žalovanému **Ing. F. L.**, bytom v B., zastúpenému JUDr. S. J., advokátom so sídlom v B., o zaplatenie **21 921,70 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18C 254/01, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. marca 2009 sp. zn. 6 Co 9/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 11. júna 2007, č.k. 18 C 254/01-173 uložil žalovaného povinnosť zaplatiť žalobcovi 21 921,70 Sk s 17,6 % úrokom z omeškania od 16. augusta 2000 do zaplatenia, náhradu trov konania 13 772,60 Sk k rukám jeho právnej zástupkyne a náhradu trov konania štátu 744,- Sk, všetko do troch dní. Vychádzal z toho, že žalovaný bol 28. júla 2000 odvolaný z funkcie konateľ'a žalobcu a týmto dňom (nie až dňom zápisu v obchodnom registri) zaniklo jeho oprávnenie konať ako štatutárny orgán v mene žalobcu, žalovaný preto nebol oprávnený prevziať 15. augusta 2000 od spoločnosti H. sumu 21 921,70 Sk. Žalovaný tým získal bez právneho dôvodu majetkový prospech, na úkor

žalobcu sa bezdôvodne obohatil a je povinný toto bezdôvodné obohatenie vydať žalobcovi v zmysle § 456 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 19. marca 2009 sp. zn. 6 Co 9/2008 uvedený rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom vyhovujúcom výroku vo veci samej potvrdil, vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť 744,- Sk na účet Okresného súdu Bratislava II rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 115,76 eur k rukám jeho právnej zástupkyne do troch dní. V odôvodnení, týkajúceho sa potvrdzujúceho výroku rozsudku súdu prvého stupňa uviedol, že nie je rozhodujúce, či žalovaný v čase prevzatia žalovanej sumy bol alebo nebol konateľom žalobcu. Žalovaná suma bola v každom prípade vlastníctvom žalobcu a aj keby bol žalovaný po právnej stránke v čase, keď prevzal sumu 21 921,70 Sk konateľom žalobcu, túto sumu bol povinný žalobcovi odovzdať, resp. poukázať ju na jeho účet. Funkcia štatutárneho orgánu ho neoprávňovala ponechať si plnenie, na ktoré mal nárok žalobca. Tým, že si žalovaný plnenie ponechal sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil; ide o bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný povinný žalobcovi vydať podľa § 456 prvá veta Občianskeho zákonníka. Voči spoločnosti H. bol zánik funkcie konateľa účinný zápisom tejto skutočnosti do obchodného registra, k čomu došlo 16. augusta 2000; preto ak táto spoločnosť zaplatila 15. augusta 2000 sumu 21 921,70 Sk žalovanému, konala v dôvere v zápis do obchodného registra, v ktorom bol toho dňa zapísaný žalovaný ešte ako konateľ žalobcu. Za nesprávne, resp. predčasné označil rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania štátu vo výške 744,- Sk, pretože neskúmal kto zaviniť vznik trov konania, ktoré platil štát, najmä keď súd svedkyňu K. B. viackrát vyzýval, aby uviedla, či je schopná sa zúčastniť pojednávania na Okresnom súde Bratislava II v prípade, že napr. pracuje v Bratislave, na ktoré výzvy svedkyňa nereagovala a na výsluch prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu v Humennom pricestovala z Bratislavy a vyúčtovala si cestovné vlakom Bratislava - Humenné.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie s odôvodnením, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a tiež tým, že v konaní mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. Uviedol, že konať pred súdom odvolací súd žalovanému zabránil, pretože v skutkovom zistení (irelevantná bola v skutočnosti okolnosť, či bol žalovaný konateľom), ktoré nesprávne a bez možnosti prieskumu vyslovil, odvolací súd prehlásil, že si žalovaný plnenie

21 921,70 Sk ponechal, čo však pravdou nie je, keďže ním žalovaný uhradil záväzky žalobcu, no nemá procesnú možnosť to v tomto konaní preukázať. Za významnú zmenu skutkového zistenia súdu prvého stupňa, ktorú odvolací súd vykonal bez akéhokoľvek dokazovania, považoval tiež zistenie odvolacieho súdu, že za započítací prejav sa dá považovať žalovaného prednes na pojednávaní 4. júna 2007, hoci súd prvého stupňa tvrdí, že započítacím (kompenzačným) prejavom žalovaného bol jeho prednes na pojednávaní 19. apríla 2004 t.j. stanovisko k žalobe z 20. septembra 2001. Mal zato, že bolo potrebné v rámci konania vyriešiť otázku, či medzi žalobcom a žalovaným došlo k účinnému započítaniu pohľadávky a keďže súd prvého stupňa i odvolací súd v otázke započítania pohľadávky vychádzali z nesprávneho a zároveň odlišného právneho posúdenia veci, tieto okolnosti vyplývajúce na zánik žalovaného dlhu voči žalobcovi nezistovali. Žiadal zrušiť rozsudky oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods.1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods.1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.). Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a odd. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

V každom dovolacom konaní skúma dovolací súd najskôr to, či dovolanie je podané v zákonom stanovenej lehote, či ho podáva na to oprávnená osoba a či je dovolanie procesne prípustné (či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 237 až 239 O.s.p.). Dovolací súd pri tom rieši len otázky procesnej povahy. K riešeniu ďalších otázok (napr. z hľadiska výskytu procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods.2 písm. b) O.s.p. alebo z hľadiska správnosti právneho posúdenia veci v zmysle § 241 ods.2 písm.c) O.s.p.) môže dovolací súd pristúpiť až vtedy, keď bolo dovolanie podané v zákonom stanovenej lehote, subjektom oprávneným podať dovolanie a proti rozhodnutiu, ktoré podľa zákona možno týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku. Podľa § 238 ods.1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods.2 O.s.p. je

dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods.3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Rozsudok odvolacieho súdu, ktorý napadol žalovaný dovolaním, nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods.1 až 3 O.s.p.; prípustnosť jeho dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania a vzhľadom na § 242 ods.1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a) až e) a g) O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalovaný namieta, že konanie je postihnuté procesnou vadou podľa § 237 písm. f) O.s.p.. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Žalovaný pri tvrdení odňatia možnosti konať pred súdom vychádzal z toho, že odvolací súd svojím postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že svoje rozhodnutie založil nečakane na iných právnych záveroch, než súd prvého stupňa a poukázal

na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 161/2006. Mal za to, že konať pred súdom mu odvolací súd zabránil, pretože v skutkovom zistení, ktoré nesprávne a bez možnosti prieskumu vyslovil, prehlásil, že si žalovaný plnenie 21 921,70 Sk ponechal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by odvolací súd žalovanému nejakým závadným procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv, priznaných mu procesným predpisom. Vo vzťahu k žalovanému nedošlo postupom odvolacieho súdu k odňatiu možnosti pred ním konať z dôvodu, že svoje rozhodnutie založil nečakane na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa. Odvolací súd, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vychádzal z rovnakého právneho záveru, ktorý má svoj základ v skutočnostiach, ktoré boli tvrdené žalobcom. Dospel teda k rovnakému právnemu záveru o vzniku bezdôvodného obohatenia a o povinnosti žalovaného toto bezdôvodné obohatenie vydať tomu, na úkor koho sa získalo pri posúdení zisteného skutkového stavu, ktorý dokonca ešte zúžil, keď vec posudzoval iba z hľadiska, či plnením žalovanému firma H. splnila svoj dlh voči žalobcovi. Žalovanému neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že žalovaný mal možnosť vyjadrovať sa k veci, vrátane právnej kvalifikácie aj v rámci odvolacieho pojednávania, ktorú procesnú možnosť aj využil na pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 19. marca 2009 (vid' zápisnicu o pojednávaní pred odvolacím súdom, č.l. 221 a nasl. spisu). V rozhodnutí odvolacieho súdu preto nešlo o tzv. prekvapivé rozhodnutie, ktoré by viedlo k porušeniu procesných práv žalovaného skutkovo a právne argumentovať ohľadne právneho posúdenia, prípadne vyjadriť sa podľa § 118 ods.3 O.s.p. Odkaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 161/2006 nebol náležitý, skutkovo a právne riešil celkom inú situáciu.

Pokiaľ dovolateľ namietal nesprávnosť výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, treba zdôrazniť, že dovolanie smeruje v tejto časti proti rozhodnutiu, ktoré je súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách konania s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods.1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú prípad prípustnosti dovolania proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.) Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods.1 O.s.p.), alebo potvrdzujúce uznesenie, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné,

pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu ,b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods.2 O.s.p.). Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods.3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie (/ medzi inými) o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods.3 O.s.p. výslovne vylučuje prípustnosť dovolania žalovaného proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania. Keďže ani vo vzťahu k tomuto výroku vady konania v zmysle § 237 O.s.p. nevyšli najavo v dovolacom konaní, nemožno prípustnosť dovolania proti tejto časti výroku vyvodit' ani z § 237 O.s.p

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods.4 O.s.p. v spojení s§ 224 ods.1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania) § 151 ods.1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 13. decembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta